

Robert de Boer

Kijk op Nederland

Vorbereiding op het KNM-examen

uitgeverij
coutinho

www.coutinho.nl/kijkopnl3

Met de code in dit boek heb je 18 maanden toegang tot je online studiemateriaal. Dit materiaal bestaat uit audio, interactieve oefeningen, oefenexamens en antwoorden.

Om je studiemateriaal te activeren heb je onderstaande code nodig. Ga naar www.coutinho.nl/kijkopnl3 en volg de instructies.

Voorwoord

Dit is alweer de derde editie van **Kijk op Nederland**, een 'ander' lesboek voor het KNM-examen. De wereld verandert en een nieuwe inburgeringswet maakte wederom een aantal wijzigingen en aanvullingen noodzakelijk. Zo wordt in les 3 nu ook besproken hoe men zich in Nederland gedraagt en is er in les 15 meer aandacht voor werk zoeken. Werk en inkomen zijn in de nieuwe inburgeringswet belangrijke thema's, die ook in andere lessen hun weerslag hebben. Dat plaatst de inburgeraar voor nieuwe uitdagingen.

Wat niet veranderd is, is dat inburgeraars zelf verantwoordelijk zijn voor hun inburgering en zich niet alleen op school, maar vaak ook met hun partner of vrijwillige begeleiders voorbereiden op het examen. Net als voor docenten is voor die begeleiders een handleiding op maat beschikbaar via de website.

De didactische uitgangspunten, voortgekomen uit het werken met inburgeraars met een nog laag taalniveau, zijn ook ongewijzigd: sterk gereduceerde en vereenvoudigde taal, het gebruik van afbeeldingen en symbolen, het ontdekkend leren en de cyclische herhaling in het boek en op de website www.coutinho.nl/kijkopnl3. Daarmee kan iedere inburgeraar, zowel in groepsverband als individueel, uit de voeten.

Hoe serieus de onderwerpen in dit boek ook mogen zijn, plezier tijdens het leren is een van de belangrijkste voorwaarden voor succes. Dat wens ik jou en je inburgeraars dan ook van harte toe.

Robert de Boer,
voorjaar 2016

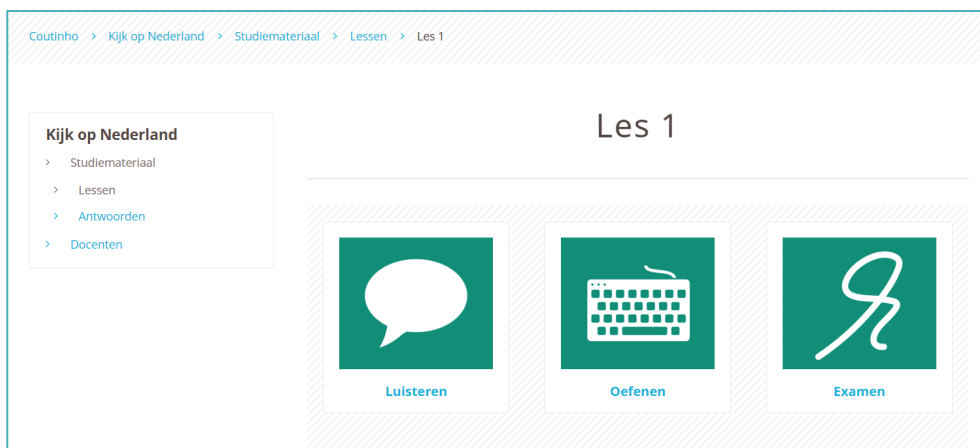
Website

Bij dit boek hoort een website: www.coutinho.nl/kijkopnl3

Op deze website kun je:

- luisteren naar de woorden en teksten uit het boek;
- oefenen met de woorden van de woordenlijsten;
- de antwoorden vinden op de vragen in het boek;
- oefenen voor het KNM-examen.

Docenten en vrijwillige begeleiders kunnen via de website een handleiding aanvragen.

Inhoudsopgave

Inleiding voor docenten en begeleiders	9
Inleiding voor de cursist	12

Les:

1	Nederland en het water	14
2	Democratie in Nederland	24
3	Feestdagen in Nederland	36
4	Belasting, subsidie en uitkering	48
5	De bureu	62
6	De gemeente	68
7	De Tweede Wereldoorlog	88
8	Oranje	92
9	De wet	100
10	Wonen	108
11	Na de wederopbouw	115
12	Ziek	122
13	Geld	138
14	School	146
15	Werk	158
16	Verzekeringen	170
17	Help!	178

Herhalingsles:

1	Nederland en het water	183
2	Democratie in Nederland	186
3	Feestdagen in Nederland	188
4	Belasting, subsidie en uitkering	191
5	De bureu	195
6	De gemeente	197

7	De Tweede Wereldoorlog	200
8	Oranje	202
9	De wet	204
10	Wonen	205
11	Na de wederopbouw	208
12	Ziek	210
13	Geld	213
14	School	215
15	Werk	218
16	Verzekeringen	220
17	Help!	223

Toetsvragen:

1	Nederland en het water	225
2	Democratie in Nederland	227
3	Feestdagen in Nederland	229
4	Belasting, subsidie en uitkering	231
5	De buren	233
6	De gemeente	235
7	De Tweede Wereldoorlog	237
8	Oranje	239
9	De wet	241
10	Wonen	243
11	Na de wederopbouw	245
12	Ziek	247
13	Geld	249
14	School	251
15	Werk	253
16	Verzekeringen	255
17	Help!	257
	Illustratieverantwoording	259

Inleiding voor docenten en begeleiders

Doelgroep

Kijk op Nederland is een lesboek voor het KNM-examen dat in eerste instantie is geschreven voor inburgeraars die nog een laag taalniveau hebben of die moeite hebben met het leren van het Nederlands. Het is echter ook prima te gebruiken met andere inburgeraars, zowel in groepsverband als individueel. Vanwege de didactische benadering, die ik in deze inleiding kort zal beschrijven, is het boek anders dan andere methodes.

Didactische uitgangspunten

1 Visuele hulpmiddelen

In **Kijk op Nederland** is de woordenschat de kapstok voor het verwerven van de kennis die nodig is voor het examen. Om het leerproces te vereenvoudigen heb ik ervoor gezorgd dat de betekenis van die woorden zo veel mogelijk met behulp van afbeeldingen kan worden aangeleerd. Wanneer dat niet mogelijk was, heb ik korte en gemakkelijke teksten gebruikt. Met het oog op cursisten die (nog) moeite hebben met de taal heb ik onnodige uitleg en instructies dus zo veel mogelijk vermeden.

De meeste afbeeldingen zijn vrij concreet, maar sommige zijn meer symbolisch. Het is belangrijk om in zulke gevallen de betekenis met woorden en gebaren te verduidelijken. Een goed voorbeeld hiervan is de foto van een voorzittershamer voor het begrip 'de rechter'. Hiervoor is gekozen omdat een Nederlandse rechter door inburgeraars waarschijnlijk niet herkend zal worden. Als lesaanwijzing vind je in dit geval in de handleiding: Doe alsof je met een hamer op tafel slaat, wijs opzij en zeg: 'Naar de gevangenis'. Ook voor andere afbeeldingen vind je vergelijkbare tips in de handleiding.

2 Leren door gebruiken

Een ander uitgangspunt is dat de docent, begeleider of 'het boek' de betekenis van woorden niet vooraf uitlegt, maar dat de inburgeraars deze woorden

leren door ze in een oefening te gebruiken. Elk hoofdstuk (of 'les') heeft daarom een vergelijkbare opbouw. Eerst is er een zogenaamde 'woordweb-oefening', waarbij al aanwezige woordkennis rondom het lesthema bij de inburgeraars geactiveerd wordt. Daarna zijn er gespreksvragen die de inburgeraars wat persoonlijker bij het thema betrekken. De woordweboefeningen en gespreksvragen samen vormen de warming-up, waarin het nog niet gaat om het leren van nieuwe woorden; de woorden en antwoorden hoeven ook nog niet correct te zijn. Pas hierna wordt namelijk begonnen met het leren van een nieuwe woordenschat die vervolgens in zo veel mogelijk verschillende oefeningen wordt herhaald. Door die herhaling wordt niet alleen gecontroleerd of de inburgeraars de woorden begrepen hebben, maar zullen de woorden ook beter 'blijven hangen'. In elk hoofdstuk is bovendien aan het eind een lijst opgenomen met de nieuwe woorden uit de betreffende les.

3 Herhaling

De woordenschat wordt niet alleen herhaald in de les oefeningen, maar ook in woord oefeningen op de website. Daarnaast doen de herhalingslessen de lesinhoud nog eens dunnetjes over en zijn er toetsvragen aan het eind van het boek. Ten slotte ronden de KNM-examen vragen op de website het lesthema af.

Het is belangrijk dat je al die onderdelen van het boek en de website doorwerkt, maar wanneer je welk onderdeel doet, hangt af van de lessituatie. In de handleidingen vind je hiervoor tips. Hoe vaak de inburgeraars les hebben, de verhouding tussen makkelijke en moeilijke, en korte en lange hoofdstukken spelen hierbij een rol. In ieder geval is het beter om niet alle onderdelen direct achter elkaar te doen. Herhalingen die uitgespreid zijn over een zekere periode helpen het langetermijngeheugen bij het onthouden van de kennis.

Volgorde van de onderwerpen

De volgorde van de onderwerpen in **Kijk op Nederland** is enigszins onorthodox, maar is ingegeven door zowel bewuste uitgangspunten als functionele en pragmatische overwegingen. Die uitgangspunten zijn onder andere de 'klassieke' volgordes van concreet naar abstract, en van dicht bij de beleavingswereld van de cursist naar veraf. Functionele overwegingen hebben te maken met de opbouw van de taal van A1-min naar A2, alsmede de opbouw

van de kennis: wat eerder moet worden geleerd zodat daar in een latere les op voortgebouwd kan worden. Pragmatisch, ten slotte, is vooral de verdeling tussen korte en lange, als ook moeilijke en makkelijke lessen.

Werksymbolen

De symbolen zijn bedoeld om instructies te vereenvoudigen en de hoeveelheid taal terug te brengen. Het is belangrijk om die instructies nauwkeurig op te volgen. Ze geven niet alleen de werkwijze aan, maar bijvoorbeeld ook hoe en wanneer de antwoorden worden gegeven. Indien mogelijk vergelijken cursisten eerst onderling hun antwoorden, of lezen ze een tekst waarin de antwoorden te vinden zijn. Pas daarna geef je als docent of begeleider feedback. De handleidingen gaan hier weer uitgebreider op in.

Zelfstandig en 'gedifferentieerd' werken

In principe kan **Kijk op Nederland** zelfstandig worden doorgewerkt met behulp van de audio en antwoorden op de website, maar het is duidelijk dat dit alleen voor zeer vaardige inburgeraars is weggelegd. Als je werkt in groepsverband, kunnen de inburgeraars met behulp van de audio en de antwoorden op de website bepaalde onderdelen van het boek zelfstandig doorwerken. Dat geeft je als docent of begeleider meer tijd om bijvoorbeeld minder vaardige cursisten te helpen.

Ten slotte

Ik wens je veel plezier en succes met deze herziene en uitgebreide derde editie van **Kijk op Nederland**. Vragen, opmerkingen en ervaringen zijn van harte welkom via de website.

Inleiding voor de cursist

Met **Kijk op Nederland** leer je alles voor het examen Kennis van de Nederlandse maatschappij (KNM).

De taal van **Kijk op Nederland** is niet moeilijk en er zijn veel foto's en plaatjes. Op de website kan je oefenen met woorden uit het boek en met examenvragen. Je kan op de website ook luisteren naar de woorden en teksten uit het boek. Het adres is www.coutinho.nl/kijkopnl3

In dit boek staan **symbolen**. Ze zeggen hoe je moet werken. Als je de cursus alleen doet, zonder groep, kan je niet alle opdrachten doen.

Dit betekenen de symbolen:

Werk alleen.

Werk samen met iemand anders.

Werk met de hele groep.

Geef antwoord. Lees daarna de tekst. Kijk dan nog een keer naar je antwoorden.

Controleer je antwoorden. Luister naar de docent of kijk in de antwoordenlijst.

Kijk naar een foto, plaatje of letter.

Luister naar de woorden. Luister nog een keer en zeg na.

Neem iets mee naar de les.

Gebruik het internet.

Aan het eind van sommige lessen kan je ook oefenen voor de andere examens: leesvaardigheid (lezen), luistervaardigheid (luisteren) en schrijfvaardigheid (schrijven).

Veel plezier met **Kijk op Nederland** en succes met het KNM-examen!

LES 1

Nederland en het water

Inleiding

Kijk naar de foto's. Aan welke woorden denk je?

Wat denk jij?

- 1 In Nederland is het warm.
- 2 Nederland is groot.
- 3 In Nederland wonen veel mensen.
- 4 Nederland heeft bergen.
- 5 Er is veel water in Nederland.
- 6 50% van Nederland is lager dan de zee.

bergen

Provincies en steden

1

Kijk naar de kaart van Nederland. Nederland heeft 12 provincies. Schrijf de nummers achter de namen.

Drenthe	<u>3</u>
Flevoland	<u> </u>
Friesland	<u> </u>
Gelderland	<u> </u>
Groningen	<u> </u>
Limburg	<u> </u>
Noord-Brabant	<u> </u>
Noord-Holland	<u> </u>
Overijssel	<u> </u>
Utrecht	<u> </u>
Zeeland	<u> </u>
Zuid-Holland	<u> </u>

2

Kruis aan. Welke provincies liggen aan zee?

- ☐ 1 Drenthe
- ☒ 2 Zeeland
- ☐ 3 Limburg
- ☐ 4 Noord-Holland
- ☐ 5 Zuid-Holland

Amsterdam + Den Haag + Rotterdam + Utrecht samen zijn de **Randstad**.

In de Randstad wonen en werken veel mensen. Er zijn ook veel auto's.

Op de wegen is het heel druk.

Als de mensen naar hun werk gaan, staan de auto's vaak stil. Als ze naar huis gaan ook.

Dit heet: **file**.

de file

5 Kijk naar de kaart van Nederland. Omcirkel het juiste antwoord.

1 Welke stad ligt in het noorden van Nederland? **Amsterdam** / Groningen

2 Welke stad ligt in het zuiden van Nederland? **Maastricht** / Rotterdam

3 Welke stad ligt in het westen van Nederland? **Den Haag** / Eindhoven

4 Welke stad ligt aan zee? **Amsterdam** / Den Haag

5 Welk buurland heeft Nederland in het zuiden?

België / Engeland

6 Welk buurland heeft Nederland in het oosten?

Duitsland / Frankrijk

7 Waar liggen de Waddeneilanden?

noorden / oosten

8 Hoe heet het nationale park in het midden van Nederland?

Randstad / Veluwe

Het water

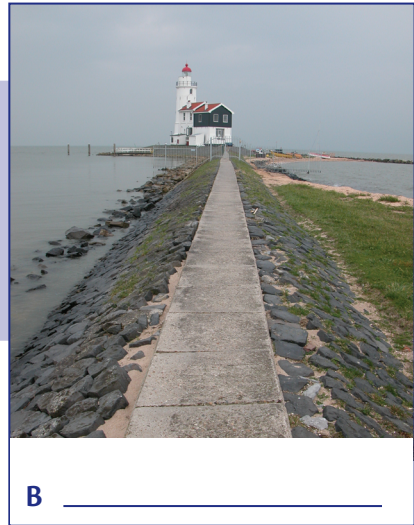
6

Lees de tekst. Kijk naar de foto's. Schrijf ieder woord uit het vak bij de juiste foto.

50% van Nederland ligt lager dan de zee. De dingen op de foto's stoppen de zee.

dijk ■ duin

Omcirkel het juiste antwoord.

1	Wat is door mensen gemaakt?	A / B
2	Wat is door de natuur gemaakt?	A / B
3	In welke provincie zijn veel dijken?	Noord-Holland / Zeeland
4	In welke provincie zijn veel duinen?	Noord-Brabant / Noord-Holland

Hebben jullie dezelfde antwoorden?

7

Kijk naar de foto. Je ziet een overstroming. Lees de teksten over overstroming en dijken.

Overstroming

In februari 1953 was er **storm** en was de zee hoog (**vloed**).

Storm + vloed = stormvloed.

Door de stormvloed was er een **overstroming** in Zeeland en Zuid-Holland.

Door de overstroming gingen **1800 mensen dood**.

We noemen het:

de **Watersnoodramp** van 1953.

de overstroming

de Oosterscheldekering

Dijken

Na de Watersnoodramp zijn er veel nieuwe dijken gemaakt.

Sommige dijken in Zeeland zijn speciaal: ze kunnen open en dicht.

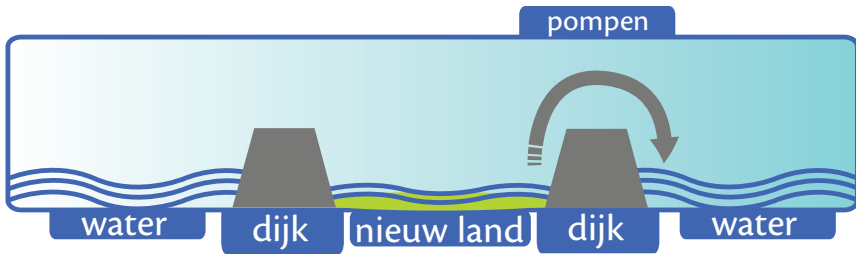
Ze heten de **Deltawerken**.

Geef antwoord en vul in.

- 1 Hoe heten de nieuwe dijken in Zeeland?

D _ _ t _ w _ rk _ _

- 2 We gebruiken dijken ook om nieuw land te maken.

Welk woord gebruiken we voor het nieuwe land?

p _ _ d _ r

- 3 Tussen Noord-Holland en Friesland is ook een lange dijk gemaakt. Hoe heet deze dijk?

A _ _ _ _ _ dijk

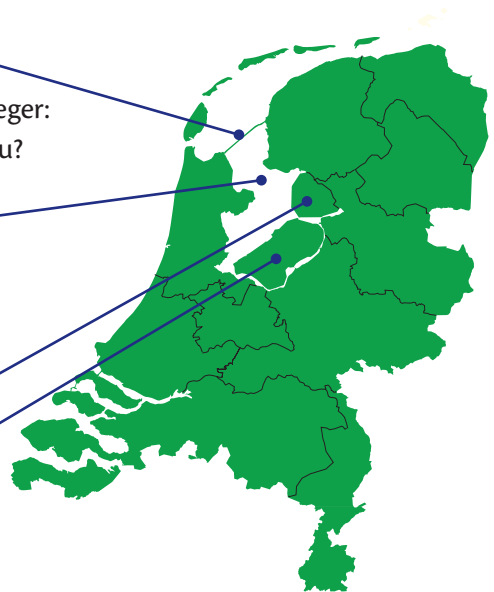
- 4 Het water achter de dijk heette vroeger: de Zuiderzee. Hoe heet het water nu?

IJ _ _ _ _ m _ _ _

- 5 Hoe heten de 2 polders die daar gemaakt zijn?

N _ _ _ _ o _ _ _ polder

F _ _ _ _ polder

8 Je hoort de volgende woorden:

Afsluitdijk ■ Deltawerken ■ duinen ■ dijken ■ hoofdstad
koning(in) ■ parlement ■ polders ■ overstroming ■ Randstad
Watersnoodramp ■ westen ■ IJsselmeer ■ zee ■ zuiden

Schrijf de woorden en namen uit het vak in de juiste kolom. Zeg waarom.
Zet sommige woorden in 2 of 3 kolommen.

Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland
Afsluitdijk westen	westen	westen

Woordenlijst

de zee	het noorden	het duin
de berg	het oosten	de overstroming
de provincie	het zuiden	de Watersnoodramp
de hoofdstad	het westen	de Deltawerken
de Randstad	het buurland	de polder
de file	de dijk	de Afsluitdijk

Op de website kan je verder oefenen met deze woorden.

Oefenen voor het examen leesvaardigheid

Marina gaat met haar zoontje Peter naar De Plas, een zwemwater buiten, aan de rand van de stad. Ze leest het informatiebord.

Lees de tekst. Kies daarna het juiste antwoord.

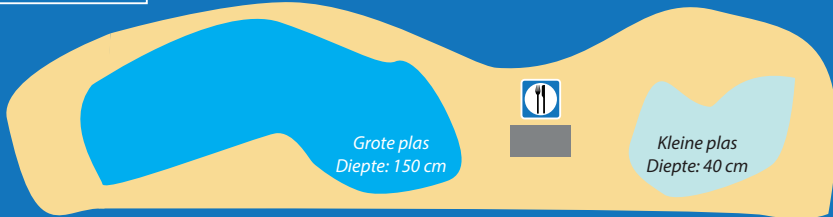

Welkom bij De Plas

Informatie voor bezoekers

- De Plas is geopend van 1 mei tot 1 september.
- Zwemmen is toegestaan.
- Watersporten en vissen zijn verboden.
- Zwemmen is op eigen risico.
- Afval in de afvalbakken.
- Fietsen stallen alleen in de fietsenrekken.
- Auto's parkeren alleen op de parkeerplaats.
- Kinderen tot 10 jaar alleen toegestaan met ouders of begeleiders vanaf 18 jaar.

Grote plas
Diepte: 150 cm

Kleine plas
Diepte: 40 cm

Problemen kunt u melden bij de gemeente, dienst sport en recreatie: 012 345 6789.
Ambulance, politie en brandweer: 112

1 Wanneer is De Plas open?

- ☐ a Op 1 januari.
- ☐ b Op 12 mei.
- ☐ c Op 12 september.
- ☐ d Altijd.

2 Is De Plas voor kleine kinderen?

- ☐ a Nee.
- ☐ b Ja.
- ☐ c Ja, maar alleen de grote plas.
- ☐ d Ja, maar alleen de kleine plas.

- 3 Peter is 8 jaar. Mag hij naar De Plas?
- ☐ a Nee.
 - ☐ b Ja.
 - ☐ c Ja, maar alleen met iemand vanaf 18 jaar.
 - ☐ d Ja, maar alleen naar de kleine plas.
- 4 De wc bij De Plas is kapot. Wat moet Marina doen?
- ☐ a Bellen naar 012 345 6789.
 - ☐ b Bellen naar 112.
 - ☐ c In het water naar de wc gaan.
 - ☐ d Niets.

Oefenen voor het examen luistervaardigheid

Ahmed wil met de auto naar Amsterdam. Hij luistert naar informatie over files op de radio.

Lees eerst de vragen. Luister dan naar de informatie. Kies het goede antwoord.

- 1 Hoe lang is de file van Amsterdam naar Amersfoort?
- ☐ a 3 kilometer.
 - ☐ b 4 kilometer.
 - ☐ c 10 kilometer.
 - ☐ d 14 kilometer.
- 2 Waar is de andere file?
- ☐ a Van Amsterdam naar Amersfoort.
 - ☐ b Van Amsterdam naar Dordrecht.
 - ☐ c Van Amsterdam naar Rotterdam.
 - ☐ d Van Amsterdam naar Utrecht.

Luister nog een keer en kijk nog een keer naar je antwoorden.

HERHALING LES 1

Nederland en het water

1 Geef antwoord.

- 1 Hoeveel provincies heeft Nederland? _____
- 2 Wat is de hoofdstad van Nederland? _____
- 3 In welke stad is het parlement? _____
- 4 In welke stad is de grootste zeehaven van Europa? _____
- 5 In welke stad is de hoogste kerktoren van Nederland: de Domtoren?

- 6 Hoe heten de steden van vraag 2 + 3 + 4 + 5 samen? _____
- 7 Wat zijn er vaak op de wegen in Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland? _____
- 8 Hoe heten de 2 buurlanden van Nederland?
a _____
b _____
- 9 Hoe heet het grootste nationale park van Nederland?
- 10 Hoe heten de eilanden in het noorden van Nederland?

Hebben jullie dezelfde antwoorden?

2 Kijk naar het plaatje. Wat betekenen de letters? V u I in.

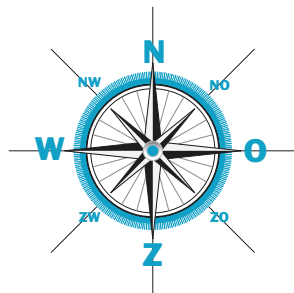

N _ _ _ _

O _ _ _

Z _ _ _

W _ _ _

Hebben jullie dezelfde antwoorden?

3 Schrijf ieder woord uit het vak bij de juiste foto.

duinen ■ dijken ■ mensen ■ natuur
Noord-Holland ■ Zeeland

1 _ _ _ _ _

2 _ _ _ _ _

3 _ _ _ _ _

4 _ _ _ _ _

5 _ _ _ _ _

6 _ _ _ _ _

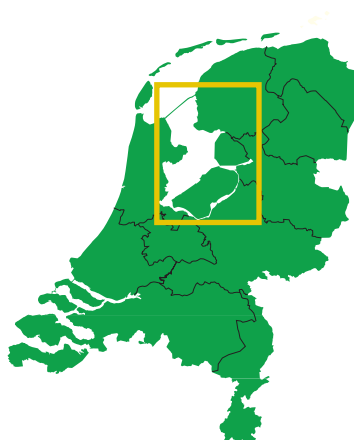

Hebben jullie dezelfde antwoorden?

4 Vuin.

- 1 Wat was er tijdens de Watersnoodramp in 1953? o _ _ r _ t _ _ _ i n g
- 2 Hoe heten de dijken die na de Watersnoodramp in Zeeland zijn gemaakt? D _ _ _ _ _ w _ _ _ _ en
- 3 Met dijken kun je ook nieuw land maken. Hoe heet het nieuwe land?
p _ _ d _ _
- 4 Welke 2 stukken nieuw land zijn er in het IJsselmeer?
a F _ _ v _ p _ _ d _ _
b N _ _ _ d o _ _ _ p _ _ d _ _
- 5 Vroeger heette het IJsselmeer: de Zuiderzee. Door de Afsluitdijk is het geen zee meer. Tussen welke 2 provincies ligt de Afsluitdijk?
tussen _ _ _ _ _ l a n d en
_ _ _ _ _ - Holland

Hebben jullie dezelfde antwoorden?

Bij deze les zijn er toetsvragen in het boek. Op de website zijn er examen-vragen.

TOETSVRAGEN LES 1

Nederland en het water

Kies het juiste antwoord.

- 1 Hoeveel procent van Nederland ligt onder de zee?
 - ☐ a $\pm 25\%$.
 - ☐ b $\pm 50\%$.
 - ☐ c $\pm 75\%$.
- 2 Wat is de meest zuidelijke provincie van Nederland?
 - ☐ a Limburg.
 - ☐ b Zeeland.
 - ☐ c Zuid-Holland.
- 3 Welke stad ligt het dichtst bij de zee?
 - ☐ a Amsterdam.
 - ☐ b Den Haag.
 - ☐ c Tilburg.
- 4 Wat is de hoofdstad van Nederland?
 - ☐ a Amsterdam.
 - ☐ b Den Haag.
 - ☐ c Rotterdam.
- 5 In welke stad is het parlement van Nederland?
 - ☐ a Amsterdam.
 - ☐ b Den Haag.
 - ☐ c Rotterdam.
- 6 In welke stad is de grootste zeehaven van Europa?
 - ☐ a Amsterdam.
 - ☐ b Rotterdam.
 - ☐ c Utrecht.
- 7 In welke stad is de hoogste kerktoeren van Nederland: de Domtoren?
 - ☐ a Den Haag.
 - ☐ b Rotterdam.
 - ☐ c Utrecht.
- 8 Waar ligt de Randstad?
 - ☐ a In het noorden van Nederland.
 - ☐ b In het oosten van Nederland.
 - ☐ c In het westen van Nederland.

9 Wat ligt niet in het noorden van Nederland?

- ☐ a Groningen
- ☐ b De Veluwe.
- ☐ c De Waddeneilanden.

10 Welke 2 buurlanden heeft Nederland?

- ☐ a België en Duitsland.
- ☐ b België en Frankrijk.
- ☐ c België en Friesland.

11 In welke provincie zijn er veel duinen?

- ☐ a Friesland.
- ☐ b Noord-Holland.
- ☐ c Zeeland.

12 In welk jaar was de Watersnood-ramp?

- ☐ a 1940.
- ☐ b 1953.
- ☐ c 1995.

13 Hoe heten de dijken die na de Watersnoodramp in Zeeland zijn gemaakt?

- ☐ a De Afsluitdijk.
- ☐ b De Deltawerken.
- ☐ c De Flevopolder.

14 Wat was er vroeger op de plaats van de Noordoostpolder?

- ☐ a Bos.
- ☐ b Land.
- ☐ c Water.

15 Hoe heette het IJsselmeer vroeger?

- ☐ a Het Haarlemmermeer.
- ☐ b De Waddenzee.
- ☐ c De Zuiderzee.

